

2014-04-03

Dnr 3.2.17-2297 13

## **Mall med skrivanvisningar för regional handlingsplan**

*Dokumentet i sin helhet består av både anvisningar, färdigskrivna texter och luckor där ni på länsstyrelserna respektive Sametinget infogar era egna texter. För att skapa en färdig handlingsplan behåller ni mallens samtliga rubriker.*

*Text som är skriven med kursiv stil är Jordbruksverkets anvisningar och rekommendationer. Denna text tar ni bort från er handlingsplan.*

*Text med normal stil ska vara gemensam i alla läns handlingsplaner. Denna ska alltså finnas kvar i dokumentet ni skriver. Ni infogar sedan era egna texter under de olika rubrikerna.*

*I denna mall skriver vi ofta länsstyrelsen, men menar då även Sametinget. I Sametingets handlingsplan ska naturligtvis endast de åtgärder som Sametinget handlägger finnas med.*

*Skriv kortfattat! Många avsnitt behöver inte vara längre än anvisningarna.*

**Grönmarkerad text visar att Jordbruksverket uppdaterar avsnittet så snart vi fått besked från regeringen eller EU-kommissionen.**

**Nya texter och förändringar sedan mallversion 2014-01-28 är markerade med gult. När hela avsnitt tillkommit är endast rubriken markerad.**

## **Regional handlingsplan för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet 2014-2020**

### **Länsstyrelsen i XX län**

### **Sammanfattning**

*Sammanfatta handlingsplanen på högst en sida. Skriv den gärna både på svenska och på engelska.*

*Exempel på frågor att besvara*

- *Vilka huvudsakliga prioriteringar finns och hur är de kopplade till programmets prioriteringar?*
- *Hur medverkar partnerskapet i genomförandet av programmet?*

## Innehållsförteckning

1 Syftet med handlingsplanen .....	3
2 EU:s mål styr innehållet i programmen.....	3
2.1 Landsbygdsprogrammets koppling till fondgemensamma mål och EU 2020 .....	4
2.2 Havs- och fiskeriprogrammets koppling till fondgemensamma mål och EU 2020 .....	5
2.3 Åtgärder och prioriteringar i landsbygdsprogrammet .....	5
2.4 Åtgärder och prioriteringar i havs- och fiskeriprogrammets innehåll .....	6
3 Partnerskapet .....	7
4 Länets prioriteringar och urvalskriterier i landsbygdsprogrammet .....	8
4.1 Stöd till rådgivning och kompetensutveckling inom miljö och klimat .....	12
4.2 Stöd till investeringar för konkurrenskraft inom jordbruks-, trädgårds- och rennäringföretag .....	16
4.3 Stöd till stängsel mot rovdjur .....	20
4.4 Stöd till bredband .....	23
4.5 Startstöd för trädgårds- och rennäring- och jordbruksföretag .....	26
4.6 Stöd som startar tidigast sommaren 2015 .....	30
5 Kommunikation.....	33
5.1 Kommunikationsplan .....	33
6 Arbete med andra mål och lokal utveckling.....	35
6.1 Synergier med fonder och planer som ska bidra till samma mål .....	35
6.2 Arbete med lokal utveckling .....	35
7 Uppföljning och revidering .....	36
Bilaga 1: SWOT-analys och identifiering av regionala behov.....	37
Bilaga 2: Fördelning av budget och mål .....	38
Bilaga 3-X: Bedömningsgrund för delåtgärd/fokusområde (skriv namn).....	39

## **1 Syftet med handlingsplanen**

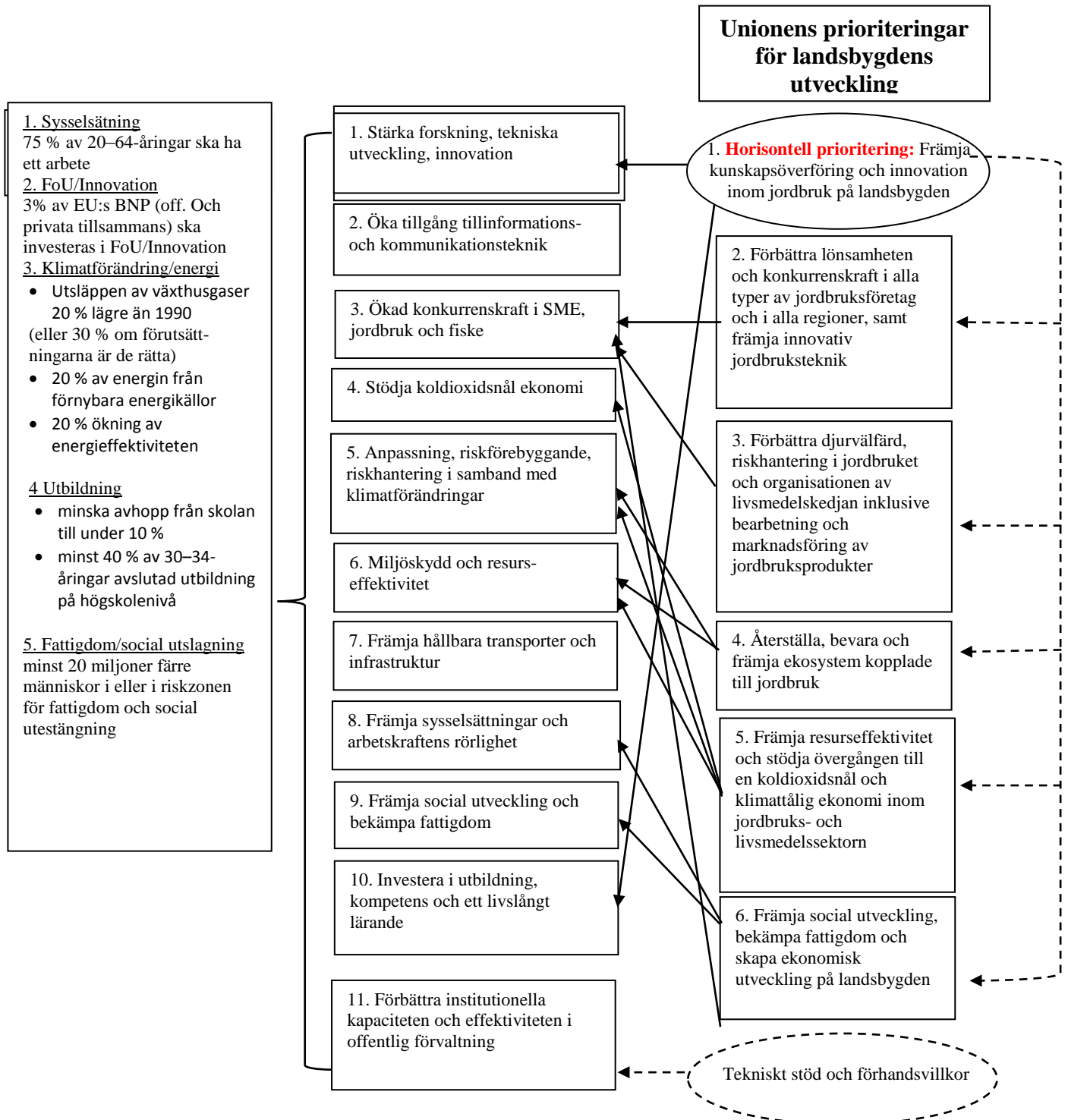
Den regionala handlingsplanen ska användas för att styra länsstyrelsens arbete med prioritering och urval av ansökningar samt partnerskap, kommunikation och samordning med andra fonder samt annan regional och lokal utveckling.

## **2 EU:s mål styr innehållet i programmen**

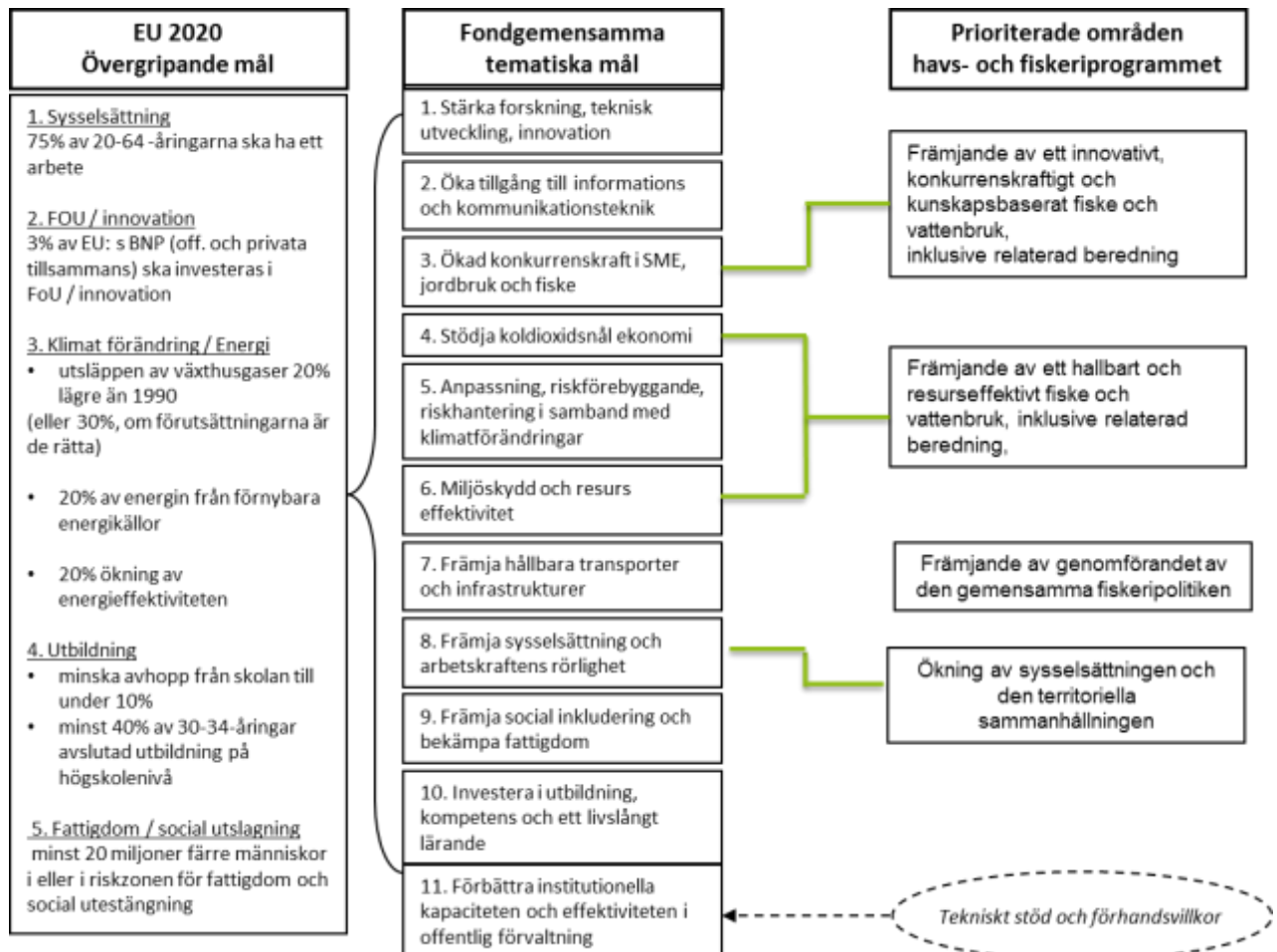
Alla landsbygdsprogrammets och havs- och fiskeriprogrammets prioriteringar bidrar till EU:s övergripande mål, EU 2020. EU 2020 är EU:s tillväxtstrategi för en smart och hållbar ekonomi med hög sysselsättning, god produktivitet och stor social sammanhållning.

I Sverige ska landsbygdsprogrammet, havs- och fiskeriprogrammet, de regionala strukturfondsprogrammen och socialfondsprogrammet gemensamt bidra till de fondgemensamma tematiska målen, se bilderna nedan. Dessa mål bidrar i sin tur alla till EU 2020.

## 2.1 Landsbygdsprogrammets koppling till fondgemensamma mål och EU 2020



## 2.2 Havs- och fiskeriprogrammets koppling till fondgemensamma mål och EU 2020



*Det är ännu inte klart hur många och vilka de prioriterade områdena i havs- och fiskeriprogrammet slutligen blir. När förhandlingarna mellan rådet, parlamentet och kommissionen är slutförda kommer vi att uppdatera denna bild.*

## 2.3 Åtgärder och prioriteringar i landsbygdsprogrammet

Landsbygdsprogrammet är uppdelat i 6 prioriterade områden och 18 mer detaljerade fokusområden. Den svenska regeringen har beslutat hur programmets pengar ska fördelas på olika fokusområden och delåtgärder.

Här ser du de åtgärder som finns i landsbygdsprogrammet och hur dessa ska bidra till olika fokusområden.

*Jordbruksverket skickar ut detta, så snart det är beslutat. Ni klipper då in det i er handlingsplan. Detta avsnitt kommer att visa vilka delåtgärder och fokusområden som finns i programmet.*

### 2.3.1 Landsbygdsdefinition

*Landsbygdsdefinitionen som kommer att stå i programmet läggs in här. Förhoppningsvis får vi ett första förslag från departementet inom en vecka.*

## 2.4 Åtgärder och prioriteringar i havs- och fiskeriprogrammets innehåll

*Jordbruksverket skickar ut detta, så snart det är beslutat. Ni klipper då in det i er handlingsplan. Detta avsnitt kommer att visa vilka delåtgärder och fokusområden som finns i programmet.*

### 3 Partnerskapet

*Skriv för både landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet.*

*Syftet med kapitlet är att beskriva partnerskapets roll i utformning av handlingsplanen, i genomförandet av programmen med stöd av handlingsplanen samt uppföljning och revidering av handlingsplanen. Bilda gärna ett gemensamt partnerskap för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet.*

*I handlingsplanen ska det framgå vilka offentliga, privata och ideella aktörer som ingår i partnerskapet. Tänk på att ett aktivt partnerskap karaktäriseras av:*

- Att alla deltagare har en tydlig bild av målen för handlingsplanen och god förståelse för de behov och möjligheter som ligger till grund för planen.*
- Att alla deltagare regelbundet är med och följer upp resultatet av programmets genomförande och deltar i revidering av handlingsplanen.*
- Att det är en balans mellan bred representation och möjlighet att vara aktiv. Ett alltför brett partnerskap kan innebära svårigheter att få ett aktivt deltagande medan ett för smalt partnerskap kan vara mycket aktivt men det riskerar att bli på bekostnad av att andra inte får delta.*

*Exempel på frågor att besvara:*

- Vilka aktörer behöver ingå i partnerskapet för att handlingsplanen på ett framgångsrikt sätt ska kunna utformas och sedan omsättas i praktiken? Hur säkerställer ni en god representation?*
- Hur planerar ni att partnerskapet ska arbeta under genomförandets olika faser?*
- Hur skiljer sig ansvarsfördelning och roller mellan partnerskapet, styrgruppen och andra grupperingar involverade i arbetet med handlingsplanen?*
- Hur ser partnerskapets samspel ut med lokal utveckling? Vilken roll kan representanter för lokal utveckling spela i partnerskapet?*

## 4 Länets prioriteringar och urvalskriterier i landsbygdsprogrammet

Alla stöd i landsbygdsprogrammet ska bidra till EU:s prioriteringar i programmet. I detta avsnitt visas de övergripande prioriteringarna för de projekt- och företagsstöd som länsstyrelsen ska handlägga. Här visas också de regionala prioriteringar som görs utifrån den SWOT-analys som finns i bilaga 1.

För att välja ut de ansökningar som effektivast leder till programmets prioriteringar finns det urvalskriterier. De nationella urvalskriterierna är samma i hela landet. De regionala urvalskriterierna har länsstyrelsen tagit fram med hjälp av sitt partnerskap. De speglar prioriteringarna i länet.

*I detta avsnitt ska ni skriva prioriteringar och regionala urvalskriterier för de projekt- och företagsstöd som antagligen kommer att starta i hösten 2014 eller början av 2015.*

*I avsnitt 4.6 kan du läsa om vilka ytterligare insatsområden som kan bli aktuella att skriva urvalskriterier för. Med insatsområde menas en delåtgärd som har begränsats till ett fokusområde eller i något fall flera fokusområden. Ett exempel på detta kan vara att under åtgärden Investeringar inom jordbruk, trädgård och rennäring är delåtgärden kopplad till följande fokusområden, 2a, 5bc samt 5d. Då får vi tre insatsområden för investeringsstöd nämligen: Investeringsstöd inom fokusområde 2a, Investeringsstöd inom fokusområde 5bc samt Investeringsstöd inom fokusområde 5d. Exakt hur uppdelningen i insatsområden blir återkommer vi med från Jordbruksverket när vi vet hur programmet kommer att se ut. Observera att flera insatsområden kan ha samma uppsättning urvalskriterier.*

### **Processen för en ansökan kommer att se ut så här:**

1. Kontrollera att specifika ansökansuppgifter är korrekta.
2. Kontrollera att ansökan passar programmet och den regionala handlingsplanen. Placera ansökan i rätt fokusområde och delåtgärd, samt rätt utlysning eller beslutsomgång om det är aktuellt (alltså i rätt budget).
3. Kontrollera att pengar finns tillgängliga i aktuell delåtgärd och aktuell fokusområde.
4. Kontrollera att stödvillkoren är uppfyllda. Kontrollera också om ansökan ligger utanför de projekt eller investeringar som länet inte ska ge stöd till enligt den regionala handlingsplanen.
5. Gör en bedömning om budgeterade utgifter i ansökan är rimliga och om insatsen är rimlig. Detta görs i flera steg:
  - a. Kontrollera att stödsökanden har lämnat en tillräckligt specificerad budget
  - b. Gör en bedömning av om utgifterna är relevanta för insatsen



c. Göra en rimlighetsbedömning av alla utgifter

d. Dokumentera din bedömning av dessa utgifter

Detta kan göras i omgångar före och efter urvalet (punkt 7).

6. Beräkna ersättning. Detta kan göras i omgångar före och efter urvalet (punkt 7)
7. Poängsätt urvalskriterierna utifrån bedömningsgrunderna.
8. Beslutsunderlaget är klart.

Det är punkt 7, om urvalskriterier, som ni arbetar med i detta avsnitt. Stöd villkor ska inte finnas med som urvalskriterier. I de fall länet har skrivit ner sådant som inte är stödberättigat berörs även punkt 2 ovan.

### **Beslutsomgångar**

EU-kommissionen rekommenderar alltid beslutsomgångar. Om avsteg ska göras från detta måste ni därför alltid motivera detta noggrant. Ni på länsstyrelserna har stor frihet att själva beskriva när och hur beslutsomgångar ska användas. Det viktiga är att urvalskriterier och beslutsomgångar tillsammans ger konkurrens mellan ansökningar så att de bästa ansökningarna väljs ut.

#### **Med beslutsomgång menar vi**

- att det finns en begränsad tidsperiod då en ansökan kan skickas in till handläggande myndighet
- att ansökan hamnar i en grupp inom ett insatsområde
- att det finns ett första respektive sista ansökningsdatum – datum som är bestämda på förhand
- att handläggningen kan kunna påbörjas löpande, från första ansökningsdag
- att det finns ett sista datum för när beslut av en komplett ansökan ska kommuniceras till kund
- att det finns en kontinuitet i verktyget, dvs. att det används löpande med exempelvis 2-4 beslutsomgångar per år
- att ärenden som inte klarar villkoren för berättigande av stöd löpande kan avslås, även innan ansökningstiden för beslutsomgången gått ut
- att även ansökningar som inte når miniminivån för urvalskriterierna, 200 poäng för både nationella och regionala poäng, löpande kan avslås, även innan ansökningstiden för beslutsomgången gått ut
- att antingen en viss avsatt budget eller poängen i urvalskriterierna avgör vilka ansökningar som får bifall.

**Fördelarna med beslutsomgångar är att:**

- de möjliggör konkurrens och jämförbarhet mellan ansökningar
- det blir enklare för handläggaren att välja ut de bästa ansökningarna
- handläggningstiderna styrs upp
- vid högt söktryck kan det bli enklare för den handläggande myndigheten att fördela ärenden till handläggare med olika kompetens och erfarenhet eftersom ärendena samlas ihop mer
- det blir tydligt för sökande när ansökan ska lämnas in och när beslut kommer att fattas, förutsatt att ansökan är komplett och att ev. modell för rullning blir tydlig. Med rullning menas att en bra ansökan som det inte finns pengar för i en viss omgång kan få vara med även i nästa beslutsomgång. Rullning är bara aktuellt om en budget styr vilka som får stöd.

Om det bara förväntas komma in några enstaka ansökningar per kvartal kan ni fundera på om det är lämpligt att ha beslutsomgångar för det insatsområdet. Detta gäller framför allt om de förväntas medföra längre handläggningstider än nödvändigt samtidigt som beslutomgången då endast marginellt bidrar till att ansökningarna utsätts för konkurrens av varandra. Urvalskriterierna säkerställer ett bra urval av ansökningar trots att beslutsomgång inte används.

**Urvalskriterierna fungerar så här:**

För varje insatsområde (i princip per delåtgärd och fokusområde) kommer det att finnas urvalskriterier som ska användas för att välja ut de bästa ansökningarna. Totalt kan det handla om upp emot 40 insatsområden som ni på länsstyrelsen ska handlägga stöd inom. Det blir många uppsättningar urvalskriterier. Tänk på att bara ta med de allra viktigaste kriterierna, och att vissa kriterier kan användas inom många insatsområden. Alla kriterier måste vara kontrollerbara vid ansökanstillfället.

Jordbruksverket rekommenderar max 5 regionala urvalskriterier per insatsområde. I IT-systemet kommer det dock finnas möjlighet att ha upp till 10 stycken kriterier per insatsområde.

- För varje kriterium ska det finnas en poängsättning, 0-5. Det ska framgå vad som ger olika poäng. En mer detaljerad bedömningsgrund läggs i en bilaga till handlingsplanen. Tänk på att poängen inom ett kriterium enbart visar på hur viktigt något är för just det kriteriet. Hur relevant kriteriet är för insatsområdet görs via viktningen.
- De nationella kriterierna ska viktas i förhållande till varandra. Summan av de nationella kriteriernas viktning inom ett insatsområde ska bli 100.
- De regionala kriterierna ska viktas i förhållande till varandra. Summan av de regionala kriteriernas viktning inom ett insatsområde ska bli 100.

- För att räkna ut hur många poäng en ansökan får multipliceras poängen med viktningen för respektive kriterium.
- För att räkna ut hur många poäng en ansökan får multipliceras poängen med viktningen för respektive kriterium. Den viktade poängen för respektive kriterium summeras sedan.
- En ansökan som får full poäng, 5 poäng, på alla kriterier får  $5 \times 100 = 500$  poäng. Detta gäller både nationella och regionala kriterier.
- För att få stöd måste ansökan nå minst 200 poäng för de nationella kriterierna och minst 200 poäng för de regionala kriterierna. Den handläggande myndigheten kan sedan välja att ställa ännu högre krav på poängen för att ge stöd. Vid högt söktryck är det lämpligt. En ansökan som får lägre poäng än de 200 poängen på antingen de nationella eller regionala poängen kan avslås direkt, även om ansökan ligger inom en beslutsomgång.

### **Regionala urvalskriterier**

Ett regionalt kriterium kan och bör förstärka de nationella kriterierna, och bör då ha en regional vinkel. Det kan exempelvis vara geografiska prioriteringar eller prioritering av olika branscher. Tänk på att ansökan i första hand ska bedömas utifrån det fokusområde som ansökningarna huvudsakligen ska bidra till. Därutöver är det positivt om ansökan även bidrar till andra fokusområden. Om bidrag till vissa andra fokusområden ska prioriteras måste det läggas in som regionala kriterier. Kriterier som prioriterar andra fokusområden bör inte ha lika hög viktning som de som säkerställer att ansökan bidrar till aktuellt fokusområde för insatsområdet. (Detta stod tidigare under respektive insatsområde, men endast det gula är ändrat.)

## 4.1 Stöd till rådgivning och kompetensutveckling inom miljö och klimat

*Inom detta insatsområde ligger exempelvis Greppa Näringen.*

### 4.1.1 Övergripande prioriteringar

Detta stöd riktar sig till kompetensutveckling och rådgivning (delåtgärderna 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3). Det syftar till att

- återställa, bevara och förbättra den biologiska mångfalden (fokusområde 4a)
- förbättra vattenförvaltningen, inklusive användningen av växtnäring och växtskyddsmedel (fokusområde 4b)
- förebygga markerosion och förbättramarkskötseln (fokusområde 4c)
- effektivisera energianvändningen inom jordbruk och livsmedelsförädling (fokusområde 5b)
- främja tillgången på och användningen av energi från förnybara källor och främja en samhällsekonomi som bygger på användning av biprodukter, avfall, restprodukter och andra förnybara biologiska resurser som inte är avsedda för livsmedel (fokusområde 5c)
- minska jordbrukets utsläpp av växthusgaser och ammoniak (fokusområde 5d).

### 4.1.2 Regionala prioriteringar med kort bakgrund

*Genom att dra slutsatser från SWOT-analysen ska ni peka ut era strategiska behov och på så sätt visa vilka regionala prioriteringar som ni behöver göra för aktuell delåtgärd och aktuella fokusområden. Det ska finnas en tydlig länk mellan behov, prioriteringar och program mål för att tydliggöra logiken i programmen och för att styra offentliga pengar till mesta möjliga nytta.*

*Avsnittet kan exempelvis delas in i ett stycke per urvalskriterium. Avsnittet bör vara en halv till max två sidor.*

### 4.1.3 Målbild

Minskade utsläpp av klimatgaser, minskad övergödning och säker användning av växtskyddsmedel.

*Ni kan korrigera målbilden utifrån de regionala prioriteringarna. Målbilden finns för att kunna kommunicera handlingsplanen på ett "slagfärdigt" sätt så att de sökande förstår vad de kan göra för att stärka länets landsbygd.*

#### 4.1.4 Mål

Mål	Värde	Enhet
Antal deltagare i utbildning	Kommer	Antal

De mål som ligger i tabellen är EU:s indikatorer. Den svenska regeringen kommer att sätta målvärden på indikatorerna. Jordbruksverket fördelar sedan målvärden till länsstyrelserna. Det är frivilligt för er att fylla på med regionala mål. Ni kan också välja om ni vill sätta målvärden på de regionala målen eller inte.

#### 4.1.5 Upphandling, beslutsångångar och urval av ansökningar

I artikel 15 i landsbygdsförordningen är det krav på att all rådgivning (delåtgärd 2.1) och fortbildning av rådgivare (delåtgärd 2.2) ska upphandlas. Även inom artikel 14 bör ni se över när det är lämpligt att upphandla kompetensutveckling (delåtgärd 1.1 och 1.2). När den handläggande myndigheten ska upphandla till exempel rådgivning görs det så här:

1. Den handläggande myndigheten bestämmer vad som ska upphandlas (och vad den handläggande myndigheten eventuellt ska utföra själv).
2. Myndigheten skriver en ansökan till sig själv.  
I ansökan ska det detaljerat framgå vad som ska upphandlas. På så sätt ska det säkerställas att upphandlingskriterierna bygger på det som prioriteras enligt urvalskriterierna.  
(Om myndigheten själv kommer att utföra vissa delar gör den det, och behöver då alltså inte upphandla den delen. Finns det företag och organisationer i länet som kan upphandlas bör det dock göras.)
3. Ansökan granskas med hjälp av urvalskriterierna för att säkerställa att ansökan ligger över miniminivån i poäng. Eftersom det är ett krav att verksamhet ska upphandlas enligt lagen om offentlig upphandling kan inte myndighetens ansökan konkurrera med andra ansökningar inom insatsområdet.
4. När ansökan fått bifall upphandlar myndigheten det som anges i ansökan enligt lagen om offentlig upphandling.

Ange här hur ni planerar upphandling av ärenden inom artikel 14 och vad ni istället vill att olika anordnare a istället söker pengar för. För detta ska ni redovisa

- a. om beslutomgång ska användas och då
- hur många beslutsomgångar det är per år och slutdatum för dessa
  - sista datum, för när den som söker stöd senast ska få sitt beslut
  - om budget eller poäng på urvalskriterierna avgör om en ansökan får bifall eller avslag
  - hur poängnivån för bifall fastställs.
- b. om beslutomgång inte ska användas ska det anges och det ska vara löpande beslut och då
- varför det inte är relevant med beslutomgång
  - hur poängnivån för bifall fastställs
  - hur konkurrens mellan ansökningar säkerställs med stöd av urvalskriterierna och dess poängsättning.
- c. om pengar ska avsättas för en särskild utlysning inom ett visst insatsområde och
- särskilda avgränsningar av målgrupp för utlysningen
  - särskilda urvalskriterier för utlysningen som gäller utöver de nationella och regionala kriterierna, och som då inte behöver godkännas av övervakningskommittén. Om särskilda urvalskriterier ska finnas för utlysningen måste det gå att söka stöd inom insatsområdet även utanför utlysningen.
  - sista datum, för när den som söker stöd senast ska få sitt beslut
  - om budget eller poäng på urvalskriterierna avgör om en ansökan får bifall eller avslag
  - hur poängnivån för bifall fastställs.

*Exempel på text för att motivera att beslutomgång inte används:*

*Inom detta insatsområde räknar vi inte med fler än 5 ansökningar per kvartal. Eftersom vi endast har en genomsnittlig handläggningstid på XX veckor riskerar beslutomgångar att förlänga tiden som den sökande behöver vänta på beslut. Därför tillämpar vi inte beslutomgångar. Vi har istället ett krav på att alla ansökningar som ska få bifall minst får 200 poäng för de nationella urvalskriterierna och minst XXX (dock lägst 200) poäng för de regionala urvalskriterierna. På detta sätt säkerställer vi ett bra urval av ansökningar trots ett begränsat antal ansökningar.*

#### 4.1.6 Urvalskriterier

(Delåtgärderna 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3, fokusområdena 4abc, 5bcd)

Urvalskriterier används för att värdera ansökan och kunna jämföra den med andra ansökningar.

#### Nationella urvalskriterier

*Nationella urvalskriterier med bedömningsgrunder kommer inom kort.*

#### Regionala urvalskriterier

*Här formulerar ni regionala kriterier utifrån era prioriteringar.*

*Ny tabell med viktning. Läs mer om viktning under inledningen till avsnitt 4.*

Regionala urvalskriterier	Poängsättning	Viktning
1. Namn på kriteriet		
2. Namn på kriteriet		
3. Namn på kriteriet		
4. Namn på kriteriet		
5. Namn på kriteriet		
<b>Summa regional viktning</b>		100

## 4.2 Stöd till investeringar för konkurrenskraft inom jordbruks-, trädgårds- och rennäringföretag

### 4.2.1 Övergripande prioriteringar

De övergripande prioriteringarna är beslutade för hela EU. Detta investeringsstöd riktar sig till jordbruk, trädgård och rennäring (delåtgärd 4.1) och syftar till att förbättra jordbruks-, trädgårds- och rennäringföretagens ekonomiska resultat och underlätta omstrukturering och modernisering av jordbruksföretagen, särskilt i syfte att öka marknadsanpassningen och att diversifiera jordbruksverksamheten (fokusområde 2a).

### 4.2.2 Regionala prioriteringar med kort bakgrund

*Genom att dra slutsatser från SWOT-analysen ska ni peka ut era strategiska behov och på så sätt visa vilka regionala prioriteringar som ni behöver göra för aktuell delåtgärd och aktuellt fokusområde. Det ska finnas en tydlig länk mellan behov, prioriteringar och program mål för att tydliggöra logiken i programmen och för att styra offentliga pengar till mesta möjliga nytta. Utifrån prioriteringarna tar ni sedan fram lämpliga regionala urvalskriterier.*

*Avsnittet kan exempelvis delas in i ett stycke per urvalskriterium. Avsnittet bör vara en halv till max två sidor.*

### 4.2.3 Målbild

Lönsamma och konkurrenskraftiga jordbruks-, trädgårds- och rennäringföretag.

*Ni kan korrigera målbilden utifrån de regionala prioriteringarna. Målbilden finns för att kunna kommunicera handlingsplanen på ett "slagfärdigt" sätt så att de sökande förstår vad de kan göra för att stärka länets landsbygd.*

### 4.2.4 Mål

Mål	Värde	Enhet
Antal företag (= antal ärenden) som får stöd för investeringar i jordbruk.	Kommer	Antal
Total investering	Kommer	Kronor
Förändring i jordbruksproduktion hos stödmottagare per årsarbetskraft		

*De mål som ligger i tabellen är EU:s indikatorer. Den svenska regeringen kommer att sätta målvärden på indikatorerna. Jordbruksverket fördelar sedan målvärden till länsstyrelserna. Det är frivilligt för er att fylla på med regionala mål. Ni kan också välja om ni vill sätta målvärden på de regionala målen eller inte.*



#### 4.2.5 Beslutsomgångar och urval av ansökningar

Här ska ni redovisa

- d. om beslutomgång ska användas och då
- hur många beslutomgångar det är per år och slutdatum för dessa
  - sista datum, för när den som söker stöd senast ska få sitt beslut
  - om budget eller poäng på urvalskriterierna avgör om en ansökan får bifall eller avslag
  - hur poängnivån för bifall fastställs.
- e. om beslutomgång inte ska användas ska det anges och det ska vara löpande beslut och då
- varför det inte är relevant med beslutomgång
  - hur poängnivån för bifall fastställs
  - hur konkurrens mellan ansökningar säkerställs med stöd av urvalskriterierna och dess poängsättning.
- f. om pengar ska avsättas för en särskild utlysning inom ett visst insatsområde och
- särskilda avgränsningar av målgrupp för utlysningen
  - särskilda urvalskriterier för utlysningen som gäller utöver de nationella och regionala kriterierna, och som då inte behöver godkännas av övervakningskommittén. Om särskilda urvalskriterier ska finnas för utlysningen måste det gå att söka stöd inom insatsområdet även utanför utlysningen.
  - sista datum, för när den som söker stöd senast ska få sitt beslut
  - om budget eller poäng på urvalskriterierna avgör om en ansökan får bifall eller avslag
  - hur poängnivån för bifall fastställs.

Exempel på text för att motivera att beslutomgång inte används:

Inom detta insatsområde räknar vi inte med fler än 5 ansökningar per kvartal. Eftersom vi endast har en genomsnittlig handläggningstid på XX veckor riskerar beslutomgångar att förlänga tiden som den sökande behöver vänta på beslut. Därför tillämpar vi inte beslutomgångar. Vi har istället ett krav på att alla ansökningar som ska få bifall minst får 200 poäng för de nationella urvalskriterierna och minst XXX (dock lägst 200) poäng för de regionala urvalskriterierna. På detta sätt säkerställer vi ett bra urval av ansökningar trots ett begränsat antal ansökningar.

#### 4.2.6 Urvalskriterier

(Delåtgärd 4.1, fokusområde 2a)

Urvalskriterier används för att värdera ansökan och kunna jämföra den med andra ansökningar.

#### Nationella urvalskriterier

Nationella urvalskriterier	Poängsättning	Viktning
1. Investeringen bidrar till att uppfylla nationella miljö- och klimatmål.	+2 poäng = Investeringen bedöms bidra till att uppfylla åtminstone ett nationellt miljö- och klimatmål +1 poäng = Investeringen bedöms bidra till att uppfylla fler än ett av de nationella miljö- och klimatmålen +1 poäng = Delar i investeringen ska ge extra bidrag till miljö- och klimatmålen +1 poäng = Investeringen bidrar till ett extra energieffektivt företag.	15
2. Investeringen bidrar till införandet av nya produkter, tjänster eller arbetsmetoder (innovation).	2 poäng: Investeringen är ny för företaget 3 poäng: Investeringen har en innovativ inriktning och behöver spridas mer 4 poäng: Investeringen har tydlig innovativ inriktning och är bland de första inom branschen 5 poäng: Pilotprojekt eller testanläggning	10
3. Projektet bidrar till att alla ges lika förutsättningar, möjligheter och rättigheter.	+2 poäng: Jämställdhet mellan kvinnor och män +1 poäng: Etniskt ursprung +1 poäng: Funktionsnedsättning. +1 poäng: Ålder	10
4. Sökanden har den kunskap, kompetens och genomförandekapacitet som krävs för att genomföra investeringen.	+1 poäng: Adekvat kompetens finns inom företaget för det område investeringen avser, eller för nyföretagare adekvat utbildning eller erfarenhet +1 poäng: Minst normalt produktionsresultat inom sin bransch, eller klassas som nyföretagare +1 poäng: Tillräcklig, egen eller köpt kompetens för att genomföra investeringen +1 poäng: Deltar i produktionsuppföljningsprogram +1 poäng: Företagaren har en tydlig och relevant målbild	15
5. Företaget är i behov av stöd för att kunna genomföra investeringen.	+1 poäng: Utan stöd genomförs inte investeringen i någon grad +1 poäng: Utan stöd förhindras den fortsatta utvecklingen av affärsverksamheten, utöver investeringen +1 poäng: Kassalikviditet efter investering mindre än 1 +1 poäng: Självfinansieringsgrad större än 1 +1 poäng: Soliditet mindre än 25 %	10
6. Investeringen bidrar till att förbättra företagets konkurrenskraft.	+1 poäng: Nuvärdet av investeringen med stöd är positivt +1 poäng: Nuvärdet av investeringen utan stöd är positivt +1 poäng: Ersättningen per timme ökar. +1/+2 poäng: Investeringen bidrar till ökad marknadsanpassning	40
<b>Summa nationell viktning</b>		<b>100</b>

#### Regionala urvalskriterier

Här formulerar ni regionala kriterier utifrån era prioriteringar.

Hur det ska fungera med utlysningar och urval av ansökningar behöver vi utreda mer tillsammans med länsstyrelserepresentanterna för urvalskriterier.

Ny tabell med viktning. Läs mer om viktning under inledningen till avsnitt 4.

Regionala urvalskriterier	Poängsättning	Viktning
6. Namn på kriteriet		
7. Namn på kriteriet		
8. Namn på kriteriet		
9. Namn på kriteriet		
10. Namn på kriteriet		
<b>Summa regional viktning</b>		100

#### 4.2.7 Investeringstyper som inte får stöd

Här kan ni beskriva eventuella investeringar som helt prioriteras bort samt varför just dessa investeringar endast till mindre grad bidrar till aktuellt fokusområde. Investeringarna ska vara av den typen att de ingår i det aktuella fokusområdet och den aktuella åtgärden. Däremot måste det vara en sådan investering som inte får höga poäng i de nationella urvalskriterierna. De får alltså inte bidra väsentligt till ökad konkurrenskraft i företaget. Gör de det kommer Jordbruksverket inte godkänna detta i handlingsplanen.

Lista alltså vilka investeringar som inte ska få stöd och motivera varför. Det kan vara motiv som att den här typen av investeringar normalt sett görs även utan stöd i länet (dödvikt) eller att investeringen normalt sett endast bidrar marginellt till det aktuella fokusområdet. Det bör förtydligas att och varför investeringen inte är prioriterad i länet.

Investeringar som inte får stöd kan ses som om de per automatik får noll poäng i de regionala urvalskriterierna. Listan över investeringar som inte får stöd ska godkännas av övervakningskommittén, precis som andra urvalskriterier.

#### 4.2.8 Koppling till andra mål

Beskriv hur ni ska arbeta för att skapa synergieffekter med andra stöd och ersättningar i landsbygdsprogrammet.

Beskriv också hur ni ska arbeta för att skapa synergieffekter med andra fonder, som regionalfonden, socialfonden och havs- och fiskerifonden.

## 4.3 Stöd till stängsel mot rovdjur

### 4.3.1 Övergripande prioriteringar

Detta är ett stöd till miljöinvestering för stängsel mot rovdjur (delåtgärd 4.4 och fokusområde 4a). Syftet är att betesmarker även fortsatt ska kunna hävdas i områden där det finns risk för angrepp av rovdjur.

*Det kan bli så att vissa länsstyrelser inte får några pengar till stöd för stängsel mot rovdjur. I så fall behöver ni naturligtvis inte skriva något under detta avsnitt. Inom kort kommer ett förslag på fördelningsnycklar att skickas på remiss till er på länsstyrelsen. Då kan ni få en bild av vilka av er som inte behöver skriva detta avsnitt.*

### 4.3.2 Regionala prioriteringar med kort bakgrund

*Genom att dra slutsatser från SWOT-analysen ska ni peka ut era strategiska behov och på så sätt visa vilka regionala prioriteringar som ni behöver göra för aktuell delåtgärd och aktuellt fokusområde. Det ska finnas en tydlig länk mellan behov, prioriteringar och program mål för att tydliggöra logiken i programmen och för att styra offentliga pengar till mesta möjliga nytta. Utifrån prioriteringarna tar ni sedan fram lämpliga regionala urvalskriterier.*

*Avsnittet kan exempelvis delas in i ett stycke per urvalskriterier. Avsnittet bör vara en halv till max två sidor.*

### 4.3.3 Målbild

Stängsel som minskar problemen med rovdjur i jordbruket.

*Ni kan korrigera målbilden utifrån era regionala prioriteringar. Målbilden finns för att kunna kommunicera handlingsplanen på ett "slagfärdigt" sätt så att de sökande förstår vad de kan göra för att stärka länets landsbygd.*

### 4.3.4 Mål

Mål	Värde	Enhet
Antal investeringar (=antal ärenden)	Kommer	Antal
Total investering	Kommer	Kr

*De mål som ligger i tabellen är EU:s indikatorer. Den svenska regeringen kommer att sätta målvärden på indikatorerna. Jordbruksverket fördelar sedan målvärden till länsstyrelserna. Det är frivilligt för er att fylla på med regionala mål. Ni kan också välja om ni vill sätta målvärden på de regionala målen eller inte.*

### 4.3.5 Beslutsomgångar och urval av ansökningar

Här ska ni redovisa

g. om beslutomgång ska användas och då

- *hur många beslutsomgångar det är per år och slutdatum för dessa*
  - *sista datum, för när den som söker stöd senast ska få sitt beslut*
  - *om budget eller poäng på urvalskriterierna avgör om en ansökan får bifall eller avslag*
  - *hur poängnivån för bifall fastställs.*
- h. om beslutsomgång inte ska användas ska det anges och det ska vara löpande beslut och då*
- *varför det inte är relevant med beslutsomgång*
  - *hur poängnivån för bifall fastställs*
  - *hur konkurrens mellan ansökningar säkerställs med stöd av urvalskriterierna och dess poängsättning.*
- i. om pengar ska avsättas för en särskild utlysning inom ett visst insatsområde och*
- *särskilda avgränsningar av målgrupp för utlysningen*
  - *särskilda urvalskriterier för utlysningen som gäller utöver de nationella och regionala kriterierna, och som då inte behöver godkännas av övervakningskommittén. Om särskilda urvalskriterier ska finnas för utlysningen måste det gå att söka stöd inom insatsområdet även utanför utlysningen.*
  - *sista datum, för när den som söker stöd senast ska få sitt beslut*
  - *om budget eller poäng på urvalskriterierna avgör om en ansökan får bifall eller avslag*
  - *hur poängnivån för bifall fastställs.*

*Exempel på text för att motivera att beslutsomgång inte används:*

*Inom detta insatsområde räknar vi inte med fler än 5 ansökningar per kvartal. Eftersom vi endast har en genomsnittlig handläggningstid på XX veckor riskerar beslutsomgångar att förlänga tiden som den sökande behöver vänta på beslut. Därför tillämpar vi inte beslutsomgångar. Vi har istället ett krav på att alla ansökningar som ska få bifall minst får 200 poäng för de nationella urvalskriterierna och minst XXX (dock lägst 200) poäng för de regionala urvalskriterierna. På detta sätt säkerställer vi ett bra urval av ansökningar trots ett begränsat antal ansökningar.*

#### 4.3.6 Urvalskriterier

(Delåtgärd 4.4, fokusområde 4a)

Urvalskriterier används för att värdera ansökan och kunna jämföra den med andra ansökningar.

##### **Nationella urvalskriterier**

*Inga nationella urvalskriterier. Alla som klarar stödvillkoren kan få stöd. Urvalet görs utifrån de regionala urvalskriterierna.*

##### **Regionala urvalskriterier**

*Här formulerar ni regionala kriterier utifrån era prioriteringar. Sedan skriver ni maxpoäng per kriterium samt bedömningsgrunder. Totalt finns Y poäng att fördela på de regionala urvalskriterierna. Observera att bedömningsgrunderna måste visa varför en ansökan får en viss poäng. Se exemplet under avsnitt 4.2.6, bedömningsgrund för hur investeringen bidrar till att uppfylla de nationella miljö kvalitetsmålen.*

*Det regionala kriterierna ska säkerställa att syftet med stödet uppfylls.*

*Hur det ska fungera med utlysningar och urval av ansökningar behöver vi utreda mer tillsammans med länsstyrelserepresentanterna för urvalskriterier.*

***Ny tabell med viktning. Läs mer om viktning under inledningen till avsnitt 4.***

Regionala urvalskriterier	Poängsättning	Viktning
1. Namn på kriteriet		
2. Namn på kriteriet		
3. Namn på kriteriet		
4. Namn på kriteriet		
5. Namn på kriteriet		
<b>Summa regional viktning</b>		100

#### 4.3.7 Koppling till andra mål

*Beskriv hur ni ska arbeta för att skapa synergieffekter med andra stöd och ersättningar i landsbygdsprogrammet.*

*Beskriv också hur ni ska arbeta för att skapa synergieffekter med andra fonder, som regionalfonden, socialfonden och havs- och fiskerifonden.*

## 4.4 Stöd till bredband

### 4.4.1 Övergripande prioriteringar

Detta projektstöd ges för att upprätta, förbättra och utvidga passiv bredbandsinfrastruktur och tillhandahålla snabbt bredband, >50 Mb (delåtgärd 7.3). Stödet syftar till att öka tillgängligheten till, användningen av och kvaliteten på bredband på landsbygden (fokusområde 6c).

### 4.4.2 Regionala prioriteringar med kort bakgrund

*Genom att dra slutsatser från SWOT-analysen ska ni peka ut era strategiska behov och på så sätt visa vilka regionala prioriteringar som ni behöver göra för aktuell delåtgärd och aktuellt fokusområde. Det ska finnas en tydlig länk mellan behov, prioriteringar och program mål för att tydliggöra logiken i programmen och för att styra offentliga pengar till mesta möjliga nytta. Utifrån prioriteringarna tar ni sedan fram lämpliga regionala urvalskriterier.*

*Avsnittet kan exempelvis delas in i ett stycke per urvalskriterium. Avsnittet bör vara en halv till max två sidor.*

### 4.4.3 Målbild

Bredband till alla på landsbygden!

*Ni kan korrigera målbilden utifrån era regionala prioriteringar. Målbilden finns för att kunna kommunicera handlingsplanen på ett "slagfärdigt" sätt så att de sökande förstår vad de kan göra för att stärka länets landsbygd.*

### 4.4.4 Mål

Mål	Värde	Enhet
Antal projekt (= antal ärenden)	Kommer	Antal
Befolkning som får tillgång till bredband	Kommer	Antal

*De mål som ligger i tabellen är EU:s indikatorer. Den svenska regeringen kommer att sätta målvärden på indikatorerna. Jordbruksverket fördelar sedan målvärden till länsstyrelserna. Det är frivilligt för er att fylla på med regionala mål. Ni kan också välja om ni vill sätta målvärden på de regionala målen eller inte.*

### 4.4.5 Beslutsomgångar och urval av ansökningar

Här ska ni redovisa

j. om beslutomgång ska användas och då

- hur många beslutsomgångar det är per år och slutdatum för dessa
- sista datum, för när den som söker stöd senast ska få sitt beslut

- *om budget eller poäng på urvalskriterierna avgör om en ansökan får bifall eller avslag*
  - *hur poängnivån för bifall fastställs.*
- k. *om beslutsomgång inte ska användas ska det anges och det ska vara löpande beslut och då*
- *varför det inte är relevant med beslutsomgång*
  - *hur poängnivån för bifall fastställs*
  - *hur konkurrens mellan ansökningar säkerställs med stöd av urvalskriterierna och dess poängsättning.*
- l. *om pengar ska avsättas för en särskild utlysning inom ett visst insatsområde och*
- *särskilda avgränsningar av målgrupp för utlysningen*
  - *särskilda urvalskriterier för utlysningen som gäller utöver de nationella och regionala kriterierna, och som då inte behöver godkännas av övervakningskommittén. Om särskilda urvalskriterier ska finnas för utlysningen måste det gå att söka stöd inom insatsområdet även utanför utlysningen.*
  - *sista datum, för när den som söker stöd senast ska få sitt beslut*
  - *om budget eller poäng på urvalskriterierna avgör om en ansökan får bifall eller avslag*
  - *hur poängnivån för bifall fastställs.*

*Exempel på text för att motivera att beslutsomgång inte används:*

*Inom detta insatsområde räknar vi inte med fler än 5 ansökningar per kvartal. Eftersom vi endast har en genomsnittlig handläggningstid på XX veckor riskerar beslutsomgångar att förlänga tiden som den sökande behöver vänta på beslut. Därför tillämpar vi inte beslutsomgångar. Vi har istället ett krav på att alla ansökningar som ska få bifall minst får 200 poäng för de nationella urvalskriterierna och minst XXX (dock lägst 200) poäng för de regionala urvalskriterierna. På detta sätt säkerställer vi ett bra urval av ansökningar trots ett begränsat antal ansökningar.*

#### **4.4.6 Urvalskriterier**

(Delåtgärd 7.3, fokusområde 6c)

Urvalskriterier används för att värdera ansökan och kunna jämföra den med andra ansökningar.



*Det kommer troligen endast att finnas nationella urvalskriterier för bredband. Exakt vilken lösning vi ska ha vet vi ännu inte. Mer information om arbetet med urvalskriterier för bredband kommer att finnas på samarbetsytan om regionala handlingsplaner under Dokument och Bredband.*

#### **Nationella urvalskriterier**

*Kommer att finnas om någon vecka.*

#### **4.4.7 Koppling till andra mål**

*Beskriv hur ni ska arbeta för att skapa synergieffekter med andra stöd och ersättningar i landsbygdsprogrammet.*

*Beskriv också hur ni ska arbeta för att skapa synergieffekter med andra fonder, som regionalfonden, socialfonden och havs- och fiskerifonden.*

## 4.5 Startstöd för trädgårds- och rennärings- och jordbruksföretag

### 4.5.1 Övergripande prioriteringar

Startstödet till unga (delåtgärd 6.1) ska underlätta för yngre personer att starta jordbruks-, rennärings- och trädgårdsföretag (fokusområde 2b).

### 4.5.2 Regionala prioriteringar med kort bakgrund

*Genom att dra slutsatser från SWOT-analysen ska ni peka ut era strategiska behov och på så sätt visa vilka regionala prioriteringar som ni behöver göra för aktuell delåtgärd och aktuellt fokusområde. Det ska finnas en tydlig länk mellan behov, prioriteringar och program mål för att tydliggöra logiken i programmen och för att styra offentliga pengar till mesta möjliga nytta. Utifrån prioriteringarna tar ni sedan fram lämpliga regionala urvalskriterier.*

*Avsnittet kan exempelvis delas in i ett stycke per urvalskriterium. Avsnittet bör vara en halv till max två sidor.*

### 4.5.3 Målbild

Fler yngre företagare inom jordbruks-, rennärings- och trädgårdsnäringarna!

*Länen kan korrigera målbilden utifrån de regionala prioriteringarna. Målbilden finns för att kunna kommunicera handlingsplanen på ett "slagfärdigt" sätt så att de sökande förstår vad de kan göra för att stärka länets landsbygd.*

### 4.5.4 Mål

Mål	Värde	Enhet
Antal företag som får startstöd	Kommer	Antal

*De mål som ligger i tabellen är EU:s indikatorer. Den svenska regeringen kommer att sätta målvärden på indikatorerna. Jordbruksverket fördelar sedan målvärden till länsstyrelserna. Det är frivilligt för er att fylla på med regionala mål. Ni kan också välja om ni vill sätta målvärden på de regionala målen eller inte.*

### 4.5.5 Beslutsomgångar och urval av ansökningar

*Här ska ni redovisa*

*m. om beslutomgång ska användas och då*

- hur många beslutsomgångar det är per år och slutdatum för dessa
- sista datum, för när den som söker stöd senast ska få sitt beslut

- *om budget eller poäng på urvalskriterierna avgör om en ansökan får bifall eller avslag*
  - *hur poängnivån för bifall fastställs.*
- n. *om beslutsomgång inte ska användas ska det anges och det ska vara löpande beslut och då*
- *varför det inte är relevant med beslutsomgång*
  - *hur poängnivån för bifall fastställs*
  - *hur konkurrens mellan ansökningar säkerställs med stöd av urvalskriterierna och dess poängsättning.*
- o. *om pengar ska avsättas för en särskild utlysning inom ett visst insatsområde och*
- *särskilda avgränsningar av målgrupp för utlysningen*
  - *särskilda urvalskriterier för utlysningen som gäller utöver de nationella och regionala kriterierna, och som då inte behöver godkännas av övervakningskommittén. Om särskilda urvalskriterier ska finnas för utlysningen måste det gå att söka stöd inom insatsområdet även utanför utlysningen.*
  - *sista datum, för när den som söker stöd senast ska få sitt beslut*
  - *om budget eller poäng på urvalskriterierna avgör om en ansökan får bifall eller avslag*
  - *hur poängnivån för bifall fastställs.*

*Exempel på text för att motivera att beslutsomgång inte används:*

*Inom detta insatsområde räknar vi inte med fler än 5 ansökningar per kvartal. Eftersom vi endast har en genomsnittlig handläggningstid på XX veckor riskerar beslutsomgångar att förlänga tiden som den sökande behöver vänta på beslut. Därför tillämpar vi inte beslutsomgångar. Vi har istället ett krav på att alla ansökningar som ska få bifall minst får 200 poäng för de nationella urvalskriterierna och minst XXX (dock lägst 200) poäng för de regionala urvalskriterierna. På detta sätt säkerställer vi ett bra urval av ansökningar trots ett begränsat antal ansökningar.*

#### 4.5.6 Urvalskriterier

(Delåtgärd 6.1, fokusområde 2b)

Urvalskriterier används för att värdera ansökan och kunna jämföra den med andra ansökningar.

### Nationella urvalskriterier

Nationella urvalskriterier	Poängsättning	Viktning
1. Startstödet bidrar till att uppfylla nationella miljö- och klimatmål.	+2 poäng = Investeringen bedöms bidra till att uppfylla åtminstone ett nationellt miljö kvalitetsmål +1 poäng = Investeringen bedöms bidra till att uppfylla fler än ett av de nationella miljö kvalitetsmålen +1 poäng = Delar i investeringen ska ge extra bidrag till miljö kvalitetsmålen +1 poäng = Investeringen bidrar till ett extra energieffektivt företag	15
2. Startstödet bidrar till införandet av nya produkter, tjänster eller arbetsmetoder (innovation).	2 poäng: Investeringen är ny för företaget 3 poäng: Investeringen har en innovativ inriktning och behöver spridas mer 4 poäng: Investeringen har tydlig innovativ inriktning och är bland de första inom branschen 5 poäng: Pilotprojekt eller testanläggning	15
3. Projektet bidrar till att alla ges lika förutsättningar, möjligheter och rättigheter.	+2 poäng: Jämställdhet mellan kvinnor och män +1 poäng: Etniskt ursprung +1 poäng: Funktionsnedsättning +1 poäng: Ålder	10
4. Investeringen bidrar till att alla ges lika förutsättningar, möjligheter och rättigheter. (Icke-diskriminering)	5 poäng: Etableringen bidrar till att alla ges lika förutsättningar, möjligheter och rättigheter oavsett etniskt ursprung, religion eller övertygelse, funktionsnedsättning, ålder, sexuell läggning.	10
5. Sökanden har den genomförandekapacitet som krävs för att driva företaget både på lång och kort sikt.	+3 poäng: Företaget har förutsättningar i form av mark eller byggnader så att det kan bli långsiktigt hållbart +1 poäng = Sökanden har praktisk och/eller teoretiska utbildning i jordbruk som går utöver minimikraven i stödvillkoren + 1 poäng = Sökanden har praktisk och/eller teoretisk utbildning inom byggnad, maskinservice, mm	50
<b>Summa nationell viktning</b>		100

### Regionala urvalskriterier

Här formulerar ni regionala kriterier utifrån era prioriteringar.

Ny tabell med viktning. Läs mer om viktning under inledningen till avsnitt 4.

Regionala urvalskriterier	Poängsättning	Viktning
1. Namn på kriteriet		
2. Namn på kriteriet		
3. Namn på kriteriet		
4. Namn på kriteriet		
5. Namn på kriteriet		
<b>Summa regional viktning</b>		100

#### *4.1.7 Koppling till andra mål*

*Beskriv hur ni ska arbeta för att skapa synergieffekter med andra stöd och ersättningar i landsbygdsprogrammet.*

*Beskriv också hur ni ska arbeta för att skapa synergieffekter med andra fonder, som regionalfonden, socialfonden och havs- och fiskerifonden.*

#### **4.6 Stöd som startar tidigast sommaren 2015**

*På samma sätt som ni nu skriver exempelvis regionala prioriteringar och urvalskriterier för investeringsstöd för konkurrenskraft, startstöd och stängsel mot rovdjur kommer ni behöva skriva detta för alla andra åtgärder som kommer in i landsbygdsprogrammet och som handläggs av er.*

*Här följer en lista med exempel på delåtgärder och fokusområden som KAN komma in i programmet. Vilka det blir avgör regeringen senare i vår. Det kan bli både färre och fler åtgärder än de som nämns nedan, och vilka fokusområden olika åtgärder ska bidra till är inte heller klart.*

*Vid en grov överslagsräkning kommer varje län att behöva skriva upp emot 40 olika uppsättningar urvalskriterier. Med den bilden blir det tydligt att det inte är bra med allt för många kriterier per delåtgärd och fokusområde. Det är viktigt att vi utformar kriterier som kan användas för flera delåtgärder. Detta gäller både nationella och regionala kriterier.*

*De nationella urvalskriterierna för alla åtgärder kommer under sen vår.*

*Regionala urvalskriterier med poängsättning och bedömningsgrunder ska vara klara och skickas till Jordbruksverket senast den 1 november 2014. I de fall vi får besked från regeringen att en åtgärd inte startar förrän 2016 eller senare så kan urvalskriterierna lämnas in under våren 2015. Vi återkommer med information om det.*

**Projekt- och företagsstöd som kopplas till olika fokusområden, som ska handläggas av länsstyrelsen och ibland av Sametinget**

Här följer en preliminär lista över åtgärder och vilka fokusområden åtgärderna ska bidra till. Vi vet ännu inte riktigt hur många uppsättningar urvalskriterier vi behöver göra, men här är en första uppskattning.

Artikel	Åtgärds-kod	Namn på åtgärd (fet stil) och delåtgärd	Preliminära fokusområden	Antal uppsättningar med urvalskriterier, cirka
14		<b>Kompetensutveckling</b>	2a, 3a, 4abc o 5bcd, 6a	4 stycken för artiklarna 14 och 15
	1.1	Stöd till kompetensutveckling		
	1.2	Stöd till demonstrations- och informationsåtgärder		
15		<b>Rådgivning inom jordbruk</b>		
	2.1	2a, 3a, 4abc o 5bsc, 6a		
	2.2	Stöd till inrättande av företagslednings- och rådgivningstjänster		
	2.3	Stöd till fortbildning av rådgivare		
17		<b>Investeringar inom jordbruk, trädgård och rennäring</b>		
	4.1	Investeringsstöd till jordbruk, trädgård och rennäring	2a, 5bc, 5d	3
	4.2	Förädlingsstöd	3a, 6a	2
	4.4	Stöd till investeringar inom miljö och djuromsorg <ul style="list-style-type: none"> <li>• Investeringsstöd för bättre djurvälstånd (3a)</li> <li>• Stängsel mot rovdjur (4abc)</li> <li>• Engångsröjning av betesmark, mindre ytor(4abc)</li> <li>• Miljöinvestering för att förbättra vattenkvalitet (4abc)</li> <li>• Anlägga och restaurera våtmarker och dammar för biologisk mångfald (4abc)</li> <li>• Anlägga och restaurera våtmarker och dammar för förbättrad vattenkvalitet (4abc)</li> <li>• Anlägga tvåstegsdiken (4abc)</li> <li>• Reglerbar dränering (4abc)</li> <li>• Återskapa och restaurera kulturmiljöer i renskötselområdet (4abc)</li> </ul>	3a, 4abc	9

Artikel	Åtgärds-kod	Namn på åtgärd (fet stil) och delåtgärd	Preliminära fokusområden	Antal uppsättningar med urvalskriterier, cirka
19		<b>Investeringar i annan verksamhet än jordbruk, trädgård och rennäring</b>		
	6.1	Startstöd till unga lantbrukare	2b	1
	6.4	Investeringsstöd till annan verksamhet än jordbruk, trädgård och rennäring	5c, 5d, 6a, 6b	3-4
20		<b>Service, infrastruktur och attraktiv landsbygd</b>		
	7.2	Stöd till investeringar i småskalig infrastruktur och förnybar energi.	6b	1
	7.3	Stöd till bredband	6c	1, endast nationella
	7.4	Stöd till investeringar i grundläggande tjänster på landsbygden	6b	1
	7.5	Stöd till investeringar i infrastruktur för rekreatiönsändamål och turistinformation.	6b	1
	7.6	Stöd till utredningar och restaurering av natur- och kulturmiljöer.	6b	1
35	16.1	<b>Samarbete</b>		
		Stöd till arbetsgrupper inom Europeiska innovationsnätverket (EIP) <i>Handläggs endast av Jordbruksverket.</i>	2a, 3a, 4abc, 5bc, 5d	5 nationella
	16.4	Stöd till samarbeten som främjar utvecklingen av korta leveranskedjor och lokala marknader	2a, 3a	2
	16.2-16.9	Stöd till samarbete <ul style="list-style-type: none"> <li>• Stöd till pilotprojekt (åtgärd 16.2)</li> <li>• Stöd till samarbete kring arbetsprocesser och anläggningar och till utveckling av turism (åtgärd 16.3)</li> <li>• Stöd till samarbeten för begränsning av och anpassning till klimatförändringar samt miljöprojekt (åtgärd 16.5)</li> <li>• Stöd till samarbete för hållbar produktion av biomassa (åtgärd 16.6)</li> <li>• Stöd till lokala utvecklingsstrategier som inte stöds av lokalt ledd utveckling (åtgärd 16.7)</li> <li>• Stöd till samarbeten som främjar diversifiering mot omsorg och social integration samt utbildning inom miljö och mat (åtgärd 16.8)</li> </ul>	2a, 3a, 4abc, 5bc, 5d, 6a, 6b, 6c	8



## 5 Kommunikation

*Syftet med en sammanhållen kommunikation av landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet är att på ett strukturerat sätt nå rätt målgrupper, kommunicera nyttan med programmen och under programmens gång fånga upp kommunikationsbehov.*

*Det kommer att finnas nationella kommunikationsstrategier för programmen samt för lokalt ledd utveckling som Jordbruksverket har ansvar för att ta fram. Det kommer även att finnas en kommunikationsplan för Landsbygdsnätverket. De regionala kommunikationsplanerna bör bygga på de nationella strategierna. När Jordbruksverket har tagit fram de nationella kommunikationsstrategierna kan länens kommunikationsplaner revideras utifrån dessa. Information om den nationella kommunikationsstrategin ligger på samarbetsytan för regionala handlingsplaner under mappen Kommunikation.*

*Länen bör planera olika typer av kommunikation under olika faser av genomförandet av programmen:*

- *Införande med koncentration på information om programmen och möjligheterna i dessa. Fokus ligger på detta under de första tre åren av programmen.*
- *Genomförande och löpande uppföljning. Detta sker under hela programperioden.*
- *Resultatspridning. Detta sker under hela programperioden men med fokus på den senare delen.*
- *Uppföljning och utvärdering. Detta sker under slutfasen av programperioden.*

### 5.1 Kommunikationsplan

#### 5.1.1 Kommunikationsmål

*Beskriv kommunikationsmål för länets kommunikation av programmen. Utgå ifrån programmens prioriteringar. Vad vill ni att mottagarna ska kunna, tycka eller göra? Kommunikationsmålen kan handla om både attityd och beteende. Målen ska helst vara mätbara.*

*Nationella kommunikationsmål finns på samarbetsytan under mappen Kommunikation.*

#### 5.1.2 Målgrupper och prioriterade målgrupper

Landsbygdsprogrammets huvudsakliga målgrupper är lantbrukare, landsbygdsföretagare och andra aktörer på landsbygden. Havs- och fiskeriprogrammets huvudsakliga målgrupper är yrkesfiskare, vattenbruksföretagare, företrädare för beredningsindustrin samt producentorganisationer.

*Beskriv vilka målgrupper ni ska kommunicera med. Fundera på om det finns prioriterade målgrupper. Kommunikationen ska jämställdhetsintegreras, det vill*

*säga, anpassas för att nå såväl kvinnor som män. Tänk också på hur ni kan nå unga och personer med utländsk bakgrund. Samarbeta med jämställdhetsansvariga och eventuella integrationsansvariga i er organisation.*

*Fundera även på hur ni kan kommunicera EU:s roll för landsbygdsprogrammet till allmänheten. Det huvudsakliga ansvaret för att kommunicera detta ligger på Jordbruksverket och Landsbygdsnätverket.*

### 5.1.3 Budskap

*Beskriv vilka budskap ni vill nå ut med till olika målgrupper om delarna i programmet. Budskapen ska skapa intresse för en fråga och leda målgrupperna till djupare information.*

### 5.1.4 Kanaler för kommunikation

*Beskriv vilka kanaler ni kan använda för att nå era målgrupper, exempelvis webb, nyhetsbrev och media. Fundera över om det finns kanaler ni inte använder er av idag för att nå målgrupperna.*

### 5.1.5 Löpande aktivitetsplanering

*Den regionala kommunikationsplanen kan innehålla en aktivitetsplan som ni uppdaterar löpande. Aktivitetsplanen kan exempelvis innehålla dessa rubriker:*

Mål	Kommunikationsmål	Budskap	Målgrupp	Aktivitet	Tidsperiod	Ansvarig

### 5.1.6 Samarbeten

Det regionala partnerskapet har en viktig roll att bidra med kunskap samt att sprida information om programmet i sina respektive organisationer.

*Beskriv vad ni har för förväntningar på partnerskapets delaktighet för informationsspridning. Vilka andra samarbetspartners har ni som är viktiga att samarbeta med för informationsspridning. Exempel kan vara andra relevanta organisationer samt samarbetspartners från andra fonder. Vilka andra på länsstyrelsen än de som direkt arbetar med programmen bör ha kunskap om programmen och programmens genomförande?*

*Länen ansvarar i huvudsak för den egna informationen om programmen. Vid behov kommer Jordbruksverket och Landsbygdsnätverkets medlemsorganisationer att planera gemensamma kommunikationskampanjer, som ni kommer att få möjlighet att delta i.*

*Förmedla de förslag på samordnade insatser som ni ser behov av till Jordbruksverket.*

### 5.1.7 Uppföljning och utvärdering

*Beskriv hur ni löpande tänker följa upp era kommunikationsinsatser. Beskriv hur ni tänker utvärdera kommunikationsmålen för ert län.*

*Jordbruksverket utvärderar programmen löpande ur olika perspektiv. Beskriv hur ni tänker sprida de resultaten vidare till relevanta målgrupper.*

## 6 Arbete med andra mål och lokal utveckling

*Skriv för både landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet.*

*Syftet är att förklara hur den regionala handlingsplanen förhåller sig till andra regionala mål och handlingsplaner som berör länet samt till lokal utveckling, exempelvis lokalt ledd utveckling.*

### 6.1 Synergier med fonder och planer som ska bidra till samma mål

*Beskriv hur ni kommer att arbeta med andra fonder, program och partnerskap för att de ska komplettera varandra och därmed nå synergieffekter. Beskriv hur andra fonder och program kan bidra till att uppnå målen i landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet*

*Förklara övergripande vilka aktiviteter som ska genomföras tillsammans med andra fonder och för att uppnå regionala mål i och utanför programmen. Kopplingen till andra regionala mål är exempelvis:*

- *Regionala utvecklingsplaner (RUP)*
- *Regionala utvecklingsstrategier (RUS)*
- *Regionala miljökvalitetsmål*
- *Förvaltningsplaner inom fiskeripolitiken*

*Läs gärna den nationella partnerskapsöverenskommelsen, till exempel beskrivningen av ansvarsfördelning mellan de olika fonderna, för att kunna förklara det operativa arbetet på regional nivå. Områden som även regional- och socialfonden arbetar med är exempelvis jämställdhet, mångfald och innovation.*

*Exempel på aktiviteter kan vara att skapa partnerskap med gemensamma resurser för att arbeta med olika insatser eller att arbeta med erfarenhetsutbyten mellan fonderna på regional nivå. En fråga att ställa är då vilka avgränsningar som ska göras på regional nivå mellan de olika fonderna.*

### 6.2 Arbete med lokal utveckling

*Beskriv hur länsstyreslen planerar att arbeta med lokal utveckling. Klargör vilka kopplingar som finns mellan regional utveckling och lokal utveckling för att nå framgångsrik utveckling av lantbruket, landsbygden, fisket och vattenbruket.*

*Beskriv hur ni planerar att vara aktiva i den lokala utvecklingen, hur ni kan ta vara på engagemanget i lokal utveckling och hur länsstyrelsen kommer att delta i det strategiska arbetet med lokalt ledd utveckling (dock inte hur handläggningen ska göras, eftersom Jordbruksverket kommer att handlägga alla stöd inom lokalt ledd utveckling).*

*Kopplingen till lokal utveckling är exempelvis lokala utvecklingsstrategier inom lokalt ledd utveckling. Förklara hur den regionala handlingsplanen och lokala utvecklingsstrategier inom lokalt ledd utveckling kan samspela.*

## 7 Uppföljning och revidering

*Syftet är att beskriva hur handlingsplanen ska följas upp och revideras.*

Eventuella justeringar av handlingsplanen görs inför varje årsskifte. Länsstyrelsen tar fram förslag på justeringar av handlingsplanen efter samråd med partnerskapet. Länsstyrelsen lämnar in förslaget på ny handlingsplan till Jordbruksverket senast den 1 oktober. Därefter lämnas förändringarna i urvalskriterierna till övervakningskommittén för yttrande. Jordbruksverket godkänner den reviderade handlingsplanen som kan börja gälla den 1 januari.

*Handlingsplanen ska revideras av flera skäl, exempelvis för att målen uppnås, att behov och prioriteringar förändras och förändringar i arbetssättet sker. Revideringen av handlingsplanen kan därför ske både utifrån nationella och regionala behov. Beskriv hur uppföljning och revidering av handlingsplanen ska gå till, vem som ska göra arbetet, och när det ska göras.*

*En uppdaterad version av handlingsplanen ska alltid finnas publicerad på länsstyrelsens webbsida.*

*Jordbruksverket ställer inga krav på årlig revidering av hela handlingsplanen. Länsstyrelserna kan på årlig basis däremot behöva se över och eventuellt justera de regionala urvalskriterierna.*

*Exempel på frågor att besvara*

- *På vilket sätt följs handlingsplanen upp och revideras?*
- *Vilken roll har partnerskapet i detta arbete?*
- *Hur kommer samordningen med andra fonder och regionala program att följas upp?*

**Bilaga 1: SWOT-analys och identifiering av regionala behov**

*Länsstyrelsen bifogar här sina SWOT-analyser för landsbygdsprogrammet och havs- och fiskeriprogrammet.*

**Bilaga 2: Fördelning av budget och mål**

*Infoga tabellen som länsstyrelsen får av Jordbruksverket. Här kommer det att framgå hur mycket pengar som länet har per delåtgärd och fokusområde. På samma sätt framgår det vilka målvärden för EU-indikatorerna som länen ska uppfylla.*

**Bilaga 3-X: Bedömningsgrund för delåtgärd/fokusområde (skriv namn)**

*Om länsstyrelsen vill ha detaljerade bedömningsgrunder redovisas de här. En bilaga per aktuell delåtgärd och fokusområde.*